

ΑΠΑΤΗ



Ο απόμαχος Συνταγματάρχης, κατέκειτο κλινήρης, μισοπαραλυτικός από πολλῶν χρόνων. Οικογενειακὸν δυστύχημα ἐκ τῶν φρικτοτέρων τὸν εἶχεν συντρίψει : Εἶχε συλλάβει τὴν νεαράν του σύζυγον ἄπιστον καὶ τὴν ἐξεδίωξεν.

Ἐξ αὐτῆς εἶχεν ἀποκτήσει ἓν καὶ μόνον τέκνον — τὴν "Ὀλγαν του — καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν στοργή του ἦτο ἄπειρος.

Ἡ συννεφιασμένη γεροντικὴ διάνοιά του ἓν μόνον μέρος εἶχε φωτεινόν : Τὴν καλὴν καὶ ταχεῖαν ἀποκατάστασίν της. Τὰ ὀλίγα δύσκολα λόγια, ἅτινα κατῴρθωνε ν' ἀρθρώσῃ ὅποτε ἐπεχειρεῖ νὰ ὁμιλήσῃ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἰδίαν καὶ πρὸς τοὺς ὀλίγους ἐναπομείναντας ἀρχαίους φίλους καὶ τοὺς συγγενεῖς του, ὡσάντις ἐπεσκέπτοντο τὸν γεροπαραλυτικόν, ἦσαν στερεοτύπως πάντοτε : « Διὰ τί δὲν ἐφρόντιζε κανεὶς δι' ἓνα » καλὸν σύζυγον, ὅστις θὰ ἐπροστάτευεν τὸ ὀρφανόν του » προῖκα εἶχε καὶ ἀρκετὰ καλὴν ! μὰ γιατί ; »

Καὶ ἡ "Ὀλγα τοῦ ἀπήντα :

— Μὰ, καλὲ μπαμπᾶ, διὰ τί νὰ βιασθῶ ; διὰ τί κάμνεις ἔτσι ; Δόξα τῷ Θεῷ δὲν μ' ἐπῆραν ἀπὸ μπροστὰ τὰ χρόνια.. Καὶ στὰ τελευταῖα — τελευταῖα δὲν μπορῶ νὰ πάρω ὅποιον

καὶ ὅποιον. Θέλεις νὰ πάρω κανένα διὰ νὰ μοῦ φάγη τὴν προίκα μου ; δὲν ἤξεύρεις τοὺς σημερινοὺς νέους ; . . . Μὰ ἔννοια σου θ' ἀνοίξη καὶ ἡ ἰδική μου τύχη, μὴν ἀπελπίζεσαι ! Δὲν εἶμαι δὰ καὶ διὰ πέταμα ! ἔ ! καλὲ Μπαμπᾶ ; Κάποιος θὰ εὔρεθῆ καὶ δι' ἐμένα . . .

Καὶ ἔλεγεν τ' ἀνωτέρω ἢ Ὀλγα μετὰ τινος πικρίας ὡσὰν τὴν τρυφερὰν καρδίαν της νὰ ἐπίεζε κάποια κρυφὴ ἀπογοήτευσις . . .

— Ναί, παιδί μου, δὲν λέγω ὄχι, ἀλλὰ θέλω ν' ἀνοίξη αὐτὴ ἡ τύχη σου ὅσον μπορῶ καὶ ἐγὼ κι' ἀνοίγω τὰ μάτια μου διὰ νὰ τὴν ἰδῶ. Ἄλλοιῶς ἅμα καὶ κλείσουν γιὰ πάντα αὐτά, καὶ δὲν θ' ἀργήσουν, τὸ καταλαβαίνεις, θὰ πάω μὲ τὸν καϋμόν. Οἱ δὲ ἄλλοι συγγενεῖς καὶ φίλοι τὸν καθησύχαζαν πάντοτε, ὅτι φροντίζουν καὶ νὰ μὴν στενοχωρῆται.— Ἄλλως τε ἦτο καὶ μικρὴ ἡ Ὀλγα, μόλις δέκα ἑπτὰ χρονῶν.

Καὶ ὁ γεροπατέρας πάντα τὸν ἴδιο πόνο, πάντα τὸν ἴδιο ψαλμό ! Τοῦ εἶχεν κατασταθῆ ἓνα εἶδος ψυχώσεως αὐτὸ τὸ ζήτημα.

— Ἄχ ! μὰ γιατί νὰ μὴν εὔρισκεται καὶ ἓνας ἄνθρωπος — μὰ ὄχι καὶ μεγαλειτέρος της πολὺ εἰς τὴν ἡλικίαν — διὰ τὴν Ὀλγαν μου ; Φοβᾶμαι σὰς λέγω, θ' ἀποθάνω καὶ θὰ πάρῃ κακὸ δρόμο χωρὶς κανένα προστάτην ποῦ εἶναι . . . Καὶ τὸ χειρότερον ποῦ φοβᾶμαι εἶναι, ποῦ ὁμοιάζει καταπληκτικὰ ἐκείνης τῆς ἀθλίας ! ὡς καὶ σ' αὐτὴν τὴ φωνή της ἀκόμη. Ἄχ ! τὸ κακὸ αἷμα καὶ τὸ κακὸ παράδειγμα ἔχουν νὰ κάμουν πολὺ : τὸ μῆλο ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν μηλιὰ θὰ πέσῃ ἂν δὲν εὔρεθῆ χέρι καὶ τὸ κόψῃ γρήγορα.

Καὶ μαζῆ μὲ αὐτοὺς τοὺς φόβους τοῦ ὁ γεροσυνταγματάρχης εἶχε καὶ ἄλλους τοὺς ὁποίους οὐδέποτε ἐξέφραζεν ἐνώπιον τῆς Ὀλγας. Διότι μεθ' ὅλην τὴν ἐσκοτισμένην ἐκ τῆς ἀσθενείας καὶ τῶν γηρατειῶν διάνοιάν του, ἐβασανίζετο καὶ ὑπὸ τοῦ φόβου μήπως ἡ ἀποκατάστασις τῆς Ὀλγας εἶχεν ὡς ἐμπόδιον τὴν διαγωγὴν τῆς ἀθλίας μητρὸς της. Καὶ ναὶ μὲν τὴν εἶχεν ἐκδιώξει πρὸ ἐτῶν καὶ διαζευχθῆ δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν μέσαις Ἀθήναις ἐξασκουμένη πλέον παρ' αὐτῆς ἀπροκάλυπτος ἀτιμία — τὴν ὁποίαν αὐτὸς δὲν ἠγνόει, καίτοι κατάκοιτος — ἦτο λόγος καὶ

λόγος ἀρκετὰ σοβαρός, ὥστε νὰ ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τῆς θυγατρὸς της.

※

Ἐφέτος τὸ καλοκαῖρι εἶχον κατέλθει εἰς τὸ Φάληρον ὅπως περάσουν ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν κατοικίαν ἐνὸς συγγενοῦς του, διατρίβοντας οἰκογενειακῶς ἐν Εὐρώπῃ.

— Πατέρα, τοῦ εἶπεν μίαν ἐσπέραν ἡ Ὀλγα, ξεύρεις ἡ Κυρία Ἀναστασία—μία ὑπανδρος φίλη της, διαμένουσα ἐν Φαλήρῳ—μὲ προσεκάλεσε νὰ πάω μαζύ τους μὲ τὴν βάρκα ἀπόψε. Μὴ μὲ περιμένῃς λοιπὸν ἀπὸ τὰς δέκα ὅπως ταῖς ἄλλαις βραδειαῖς καὶ ἀνησυχίῃς: Μπορεῖ νὰ βραδύνω καὶ ὀλίγον, ἀφοῦ θὰ εἴμεθα μία πολὺ μεγάλη συντροφιά.

— Μὰ παιδί μου, παιδί μου, πάντα τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια! πάντα νὰ τρέχῃς ὄξω μονάχη, ἓνα κορίτσι δέκα ἐπτὰ χρόνων χωρὶς καθαλλέρον! δὲν εἶναι καλὸ πρᾶγμα, δὲν εἶναι καλὸ. Εἴμαστε στὸ Φάληρον ὀκτῶ ἡμέρες καὶ δὲν ἐκάθησες οὔτε μὴ βραδεῖα μαζύ μου.

Ἡ Ὀλγα ἐξῆλθε καὶ ὁ γεροπατέρας ἔμεινεν ἐκεῖ εἰς τὸ κρεβάτι του καρφωμένος, μὲ ὅλας τὰς στυγνὰς σκέψεις του, μὲ ὅλους τοὺς φρικτοὺς φόβους του διὰ τὸ μέλλον αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ τί μποροῦσε νὰ κάμῃ; Ἡ ἀρρώστια μόλις τὸν ἄφινε νὰ συρτῆ δύο-τρία βήματα μέσα στὸ σπῆτι, ἀκουμβῶντας ἔς τὰ δρό του μπαστούνια.

Αἱ θλιβεραὶ του σκέψεις ἐκεῖνο τὸ βράδυ τοῦ ἔφεραν κάποιαν ἀνησυχίαν, ὀλίγην δύσπνοιαν καὶ εἶπεν τῆς γρηᾶς-νοσοκόμου, ἣτις τὸν ἐνοσήλευε νὰ τοῦ ἀνοίξῃ ὀλίγον τὸ παράθυρον. Ἐκεῖνη ἐσηκώθη, τὸ ἤνοιξε καὶ ἔπεσε πάλιν εἰς τὸν τεμπέλικον ὕπνον της.

Θὰ εἶχε πλέον σημάνει μεσονύκτιον καὶ ὁ θόρυβος εἶχε κοπάσει ἔξω ἐντελῶς. Οἱ περιπατηταὶ εἶχον ἀποσυρθῆ.

Ἐκ τοῦ παρακειμένου κήπου ἐνὸς ρεστωρᾶν, ἠκούοντο μόνον θορυβώδη ἄσματα, γέλωτες παταγώδεις, συγκρούσεις ποτηρίων καὶ κρότοι ἐκπωματιζομένων φιαλῶν καμπανίτου.

Καὶ ἡ Ὀλγα δὲν εἶχεν ἐπανέλθει ἀκόμη. Ἐπτάκις ἔστειλε τὴν νοσοκόμον ἐν διαστήματι μιᾶς ὥρας μήπως ἦλθεν χωρὶς νὰ τὴν ἀκούσῃ. Ἡθέλησε νὰ στείλῃ τὸν μάγειρον εἰς τὸν αἶκον τῆς κυρίας Ἀναστασίας διὰ νὰ τὴν ζητήσῃ, ἀλλὰ καὶ

αὐτὸς ἀπουσίαζεν. Ἡ ἀνησυχία τοῦ γέροντος πλέον μετε-
 τράπη εἰς ἀγωνίαν. Ὁ ὕπνος ἔφυγεν ἀπὸ τὰ βλέφαρά του.

Τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἡ δύσπνοιά του ἠῤῥξανεν. Ἐφώναξε πάλιν
 τῆς νοσοκόμου νὰ τὸν βοηθήσῃ διὰ νὰ ἐγερθῇ ὀλίγον· ἀλλὰ
 ποῦ ν' ἀκούσῃ αὐτὴ ποῦ ἐκοιμᾶτο βαθεῖά.

Κατέβαλε τότε τὰς ὀλίγας δυνάμεις, αἵτινες τοῦ ἀπέμε-
 νον καὶ ἐσηκώθη μόνος· ἐπῆρε μίαν καρέκλαν καὶ ἀκουμ-
 βῶντας ἐπ' αὐτῆς τ' ἀνίσχυρα ὡς μικροῦ παιδιοῦ χέρια του,
 ἐσύρθη μέχρι τοῦ παραθύρου.

Οἱ γέλωτες καὶ τὰ ἄσματα ἀπὸ τοῦ κήπου τοῦ ρεστωρᾶν
 ἤκούοντο ἐκεῖ, κάπως εὐκρινέστερον.

Κατέστη αἴφνης ἀπὸ ὠχρὸς πελιδνός, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ
 καίοντος ἐν τῷ δωματίῳ του κηρίου. Ρῖγος διέτρεξεν τὸ λι-
 πόσαρξον σῶμα του, τὸ στῆθος του ἐπαλλε βιαίως καὶ ἡ
 ἀναπνοή του ἐξῆρχετο δυσχερέστερον.

Τῷ ἐφάνη ὅτι ἤκουσεν ἐν μέσῳ τῶν μεθυσμένων ἐκείνων
 ἀσμάτων τὴν φωνὴν τῆς Ὀλγας. Προσεπάθησεν ὅπως κρε-
 μασθῆ ὀλίγον ἔξω τοῦ παραθύρου καὶ ἀκούσῃ κηλά, μήπως
 ἤπατήθη· ἀλλ' οἱ παραλυτικοὶ πόδες του ἐκλονίζονσο, ὑπε-
 χῶρουν. Ἡ ἀγωνία τοῦ δυστυχοῦς τότε μετετράπη εἰς μαρ-
 τύριον.

Οἱ τελευταῖοι ὑπολειπόμενοι σπινθηῆρες τῆς μισοσδυμένης
 ἐκείνης διανοίας, ζωογονούμενοι ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ πατρικοῦ
 φίλτρου, συνεκεντροῦντο φωτοβόλοι πρὸς μίαν τρομερὰν ὑπο-
 ψίαν : ὅ τ ι ἡ κ ὀ ρ η τ ο υ ἦ τ ο ἄ τ ι μ ο ς .

Ἀλλά, πῶς ἦτο δυνατόν ; θὰ ἤπατᾶτο βεβαίως. Ἐπρεπε
 λοιπὸν νὰ πεισθῆ, νὰ βγάλῃ αὐτὸ τὸ φαρμακερὸ φεῖδι ποῦ
 τοῦ ἐδάγκανε τὴν καρδιά.

*

Ἐρριμμένος ἐπὶ τοῦ δαπέδου, ἤρξατο νὰ σύρεται μὲ χεῖ-
 ρας καὶ πόδας, ὡς νὰ ἦτο βρέφος ὁ τάλας γέρων. Κατώρ-
 θωσεν οὕτω νὰ ἐξέλθῃ τῆς θύρας τοῦ κοιτῶνος του. Πρὸς τὸ
 βάθος τοῦ διασχίζοντος τὴν οἰκίαν διαδρόμου ἐφαίνετο μαρ-
 μάρινος πλατὺς ἐξώστης μ' ἀνοικτὴν τὴν ὑελόφρακτον θύ-
 ραν του. Ἐκεῖ κατηθύνετο ὁ γέρων καταβάλλων ἀγωνιώδεις
 προσπαθείας. Τέταρτον ὥρας θὰ παρῆλθεν ἕως ὅτου φθάσῃ ἔξω.

Ἐφθασεν ὁμως.

Ὁ κῆπος ἐξετείνεται ἀκριβῶς κάτωθεν τοῦ ἐξώστου πρὸς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ πλευρὰν καὶ τὰ ὀνόματα μὲ τὰς ξεσχισμένας φράσεις των ἤκούοντο ἐκεῖ εὐκρινέστατα.

— Ζήτην λοιπὸν ἡ σύγχρονος Λαῖς ! ἐτραύλισε κάποιος.

— "Ὁχι, ὄχι, ζήτην ἡ νεωτέρα Ἀσπασία ! ἐκραύγασεν ἕτερος.

— Ζήτην σας λοιπὸν καὶ σεῖς Περικλέτοι μου ! Χά ! χά ! χά ! ἤκούσθη φωνὴ γυναικὸς καγχαζούσης ἐν αὐτοθαυμασμῷ διὰ τὴν παρομοίωσιν.

Ὁ περιβρέχων τὸν γέροντα ἰδρῶς κατέστη παγετώδης. Ἐλιποφύχει ὁ δῦσμοιρος. Ἦτον ἡ φωνὴ Της. Τὴν ἤκουε καλὰ, ἀλλὰ βραχνὴν κάπως καὶ ἀλλόκοτον. Μήπως λοιπὸν τὸν ἠπάτων τὰ ὄψα του ; μήπως ὠνειρεύετο ; Ἦθελε νὰ ἴδῃ κάτω ἀμέσως, διατηρῶν ἐν τῇ θέρμῃ τῆς πατρικῆς αὐτοῦ στοργῆς κάποιαν ἀμφιβολίαν ἀκόμη.

Ἀλλὰ τὸ περιτείχισμα τοῦ ἐξώστου ἦτον ἐκτισμένον λίθινον καὶ ἔπρεπε νὰ σταθῇ ὀρθίως διὰ νὰ ἴδῃ κάτω.

Προσεκολλήθη ἐκεῖ τότε στηρίζων τὰ νῶτα του ἐπὶ τοῦ τοιχώματος καὶ ὑπεχειρόμενος μὲ τὰς παλάμας κατώρθωσε νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ χεῖλους ἐν σπασμωδικῇ ἀγωνίᾳ. Ἐστρεψε τάχιστα τὴν κεφαλὴν καὶ κύπτων πρὸς τὰ κάτω ἐκύτταξε καλὰ καλὰ, ἐπ' ἀρκετὰς στιγμὰς καὶ ἔπεσε χάμου ὡς ἀδρανὴς ὄγκος . . .

Ἐῖχεν ἀπατηθῆ : δὲν ἦτο ἡ κόρη του.

Πόσον ἀκριβὰ ὅμως ἐπλήρωσε τὴν ἀπάτην του ταύτην :

Ἐίδεν ἐκεῖ κάτω ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων τοῦ ρεστωρὰν, κραιπαλῶσαν τὴν ἄτιμον Σύζυγόν του, πρὸ τῆς τιμίας κατοικίας του, μὲ ἡμιάνοικτα στήθη καὶ κόμην λυμένην, ἄτακτον ὑπὸ τῆς μέθης, ἐν μέσῳ τεσσάρων τῆς πελατῶν τῆς νυκτὸς ΕΚΕΙΝΗΣ !

[Ἐκ Πατρῶν]

ΔΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ